

Проблеми розвитку ринку лізингових послуг в Україні та шляхи їх подолання

Александров В.Т., проф., **Чернишева М.О.**, студентка
Сумський державний університет (м. Суми, Україна)

Пошук вигідних фінансових і кредитних форм проведення технічного переозброєння й реконструкції виробництва та недостатність прямих інвестицій останнім часом змушує підприємців звертатися до інших форм капіталовкладень. Серед них особливий інтерес для України представляє ринок лізингових послуг. Для підприємств використання механізму лізингу сприяє збуту продукції та модернізації виробництва, фінансовим структурам (банкам, страховим компаніям і та. ін.), дає змогу розширити сферу своєї діяльності, державі – створити нові робочі місця, впроваджувати нові перспективні технології, а відповідно сприяє і ефективнішому функціонуванню економіки. Проте, варто відмітити, що в наш час існують проблеми, котрі стримують розвиток лізингу в Україні.

Проблеми розвитку лізингу в Україні привертають увагу багатьох фахівців, про що свідчить значна кількість наукових публікацій, присвячених цій темі. Серед вітчизняних дослідників проблем лізингу в умовах перехідної економіки слід назвати Н. Внукову, А. Загороднього, О. Луб'яницького, Л. Мельника, В. Міщенко, А. Мокія, Н. Слав'янську, В. Трача, Т. Унковську, Г. Холодного та інших.

Метою даної роботи є аналіз сучасного стану проблем розвитку лізингу в Україні та визначення шляхів їх подолання.

Дослідження наукових праць показують, що найбільший гальмівний вплив на розвиток лізингових послуг в Україні справляють чинники правового, фінансово-економічного, організаційного та соціального характеру.

До чинників правового характеру слід віднести недосконалість законодавчого забезпечення, неузгодженість вітчизняного законодавства з міжнародними нормами законодавства з питань лізингу, відсутність державних програм стимулювання використання лізингу як джерела оновлення основних фондів, а також невизначеність в законодавчих актах правового статусу лізингових компаній та відсутність положень, які б стосувались лізингу інтелектуальної власності і прав та інших форм і видів лізингу окрім фінансового та оперативного.

Слід зазначити, що найбільший вплив на формування ефективного ринку лізингових послуг в Україні справляють проблеми фінансового характеру.

Так, беззаперечно серйозною проблемою є висока вартість лізингових послуг. Середня величина канвових платежів, які передбачають більшість

лізингових угод, становить 20% від вартості предмету лізингу. Крім того відсоткова ставка по лізингу вища за банківський кредит, при цьому окрім самого предмета лізингу вимагається додаткове забезпечення.

Також до проблем фінансового характеру відносять занадто жорстку систему оподаткування лізингових операцій, низьку платоспроможність усіх категорій споживачів та, як один з головних чинників - проблеми кредитування лізингодавців банками, що включають короткостроковий характер банківських кредитів, значні ризики несвочасної плати за користування майном, високі ставки за кредитні ресурси комерційних банків тощо.

Серед основних чинників соціально-психологічного характеру варто виділити недостатність кваліфікованих кадрів у сфері лізингу та низький рівень обізнаності з питань лізингу серед представників малого та середнього бізнесу, а також небажання платити за ризики, які виникають при здійсненні лізингової діяльності.

Досить важливе значення мають проблеми організаційного характеру, які полягають у відсутність повної та достовірної інформації про платоспроможність потенційних лізингодержувачів, слабкий розвиток інфраструктури ринку та відсутність інформації й реклами щодо лізингових послуг та крім цього достатньо виражена тенденція вітчизняного лізингового ринку до залежності від імпорту, що не є добрим показником для української економіки.

Отже, аналізуючи вище наведений матеріал, можна зробити висновок, що проблем, що стають на заваді подальшому розвитку лізингу в Україні, дуже багато, тому для їх ефективного вирішення необхідно здійснити такі заходи: розроблення державної програми стимулювання та підтримки лізингу, яка б передбачала залучення банківського сектору до розвитку лізингових послуг; створення сприятливої законодавчої бази для суб'єктів лізингової діяльності, а саме реформування податкового законодавства в частині стимулювання лізингових операцій (запровадження податкових пільг щодо операцій з міжнародного лізингу для ввезення на територію України високотехнологічного устаткування; надання інвестиційних пільг при оподаткуванні прибутку підприємств тощо); створення більш розвинутої інвестиційної інфраструктури ринку лізингових послуг, що включала б підготовку кваліфікованих кадрів, а також з метою послаблення фінансового навантаження на учасників лізингової угоди, зниження вартості кредитних послуг, нотаріальних послуг з оформлення договорів лізингу, послуг страхування тощо.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми,

24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013.
— Т.2. — С. 18-20.